

פרשת צו – שבת הגדול

הכהנים היו הפקידים הראשונים בתולדות ישראל שהתקיימו ממסי העם בצורת קרבנות עוד לפני כיבוש הארץ. בעקבות הבטחון שמשרה ציבורית משרה על בעליה, נוצר במשך הזמן הבדל פסיכולוגי עמוק בין הפקיד ובין האזרח. זה אנוס בכוחותיו הוא לפלס דרכו בחיים ולגלות יזמה וזריזות כדי ליצור לעצמו עמדה כלכלית. לא כן הפקיד שאין לו מפני מה לחשוש שהרי משכורתו מובטחת ע"י קופת הציבור.

מכאן צפויה הסכנה שהפקיד יתרשל בעבודתו והקרבתו שהעם מביא יחטיא את המטרה. בסכנה זו של 'סחבת' הרגישו חז"ל והדגישו: "צו את אהרן" אין צו אלא זירוז, במיוחד במקום שיש בו חסרון כיס.

(מתוך: "ממעין האגדה" – א. ארזי)

הפטרת שבת הגדול: 'וערבה לה' מנחת יהודה'... (מלאכי ג').

מוצש"ק (אין אומרים "ויהי נועם... ואתה קדוש")

(לוח ארץ ישראל הרב טוקצינסקי)

פרשת השבוע – גדי סמואל

י ת י ה ו ל		שבת צו	
05:37←05:45	זמן תפילין /טלית	18:37	הדלקת נרות
06:00	שחרית	18:45	14:00 מנחה
08:20	שחרית ב' (בביה"ס)		שיעור הלכה אקטואלית
		06:45	שחרית א'
09:37←09:41	סוף זמן ק"ש	08:30	שחרית ב'
		11:30	קידוש
13:15	מנחה א' (בחד"א)	18:37	12:30 13:30 מנחה
18:50	מנחה וערבית	14:00	מנחה (בני-עקיבא)
19:02←18:57	שקיעה	19:00	לימוד "דור לדור"
20:10	ערבית	19:32	צאת השבת

שבת
שלום

”אם על תודה יקריבנו”

בפרשתינו מתווסף קורבן מיוחד – קורבן תודה. רש”י אומר שארבעה הם המביאים קרבן תודה: א. יורדי היס לאחר שעלו ליבשה; ב. הולכי מדברות לאחר שהגיעו למקום ישוב; ג. מי שנתרפא מחוליו; ד. היוצא מבית האסורים. הרמב”ם לעומת זאת אומר שקורבן תודה בא בתורת נדבה וכל אדם שנדבה אותו רוחו יכול להביא את הקורבן.

נראה לומר שנחלקו רש”י והרמב”ם בשאלה בשל מה בא קרבן התודה. לרמב”ם נראה שיסוד הקרבן בכך שמודה האדם על הטובה שלה זכה, מודה הוא על ידי נדר או נדבה של קרבן תודה. לרש”י נראה שיסוד התודה הוא הודאה על שנמלט מסכנה וניצל. הקב”ה דן אותו לזכות והצילו, ועליו להודות על כך. קרבן תודה הוא ”קדשים קלים” ומעשהו כקרבן שלמים לכל דבר, אלא שהוא נאכל ליום ולילה כ”קדשי קדשים” (ולא לשני ימים ולילה אחד כקדשים קלים). עם קרבן התודה מביאים גם ארבעים לחמים הנקראים ”לחמי תודה”: עשר חלות לחם חמץ, ושלושים מצות משלושה מינים: עשר חלות מצות, עשרה רקיקי מצות ועשר חלות מורבכות (חלוטות ברותחים).

נשים לב לעובדות המיוחדות שנמצאות בקורבן תודה, אסור להותיר ממנו עד בוקר, ויש להביא כמות עצומה של לחמים.

נקודה נוספת, שאותה מביאים חז”ל, ”לעתיד לבוא כל הקורבנות בטלים וקורבן תודה אינו בטל. כל התפילות בטלות ההודאה אינה בטלה” (ויקרא רבה).

מה כל כך מיוחד בקורבן תודה שהוא אינו בטל לעתיד לבוא? ומה מיוחד בתפילת ההודאה שהיא אינה בטלה?

במילון מופיע הפירוש למילה תודה - וידוי, התוודות, אמירת האמת, גילוי האמת; הודיה, אמירת תודה, הוקרה, הכרת תודה, הכרת טובה.

את המילה הודאה אנחנו מכירים גם בשמו של ”הודא אתה יודך אחיך”, ”הודו לה' כי טוב”, ”הודאת בעל דין כמאה עדים”, ו”מודים אנחנו לך”, כולם מלשון הודאה והמשותף להודאה הוא שהיא באה מתוך תחושה של מחויבות.

קורבן נוסף שקשור לקרבן תודה הוא קורבן פסח. שניהם קרבנות שאסור להותיר מהם עד הבוקר. יתרה מזאת בקורבן תודה יש להביא לחמים גדולים מדוע? הנצי”ב מסביר שהסיבה לכך היא שאדם יקרא לאנשים רבים שיאכלו עמו וכך הוא יספר על הנס הגדול שהיה לו ויתן שבח לקב”ה. דברים דומים ניתן למצוא בקורבן פסח, שאכילתו היא ללילה אחד וכל עניינו לספר ביציאת מצרים, כדי להודות לקב”ה על הניסים.

ההבדל בין קורבן פסח לקרבן תודה הוא שקרבן תודה מובא מחמץ ומצה ואפשר לאכול את הקורבן בכל צורה. עתה יובנו גם שתי השאלות ששואלים בליל הסדר:

”שבכל הלילות אנו אוכלים חמץ ומצה- הלילה הזה כולו מצה”

שבכל הלילות אנו אוכלין בשר צלי שלוק ומבושל, הלילה הזה כולו צלי?

שתי השאלות הללו עולות בגלל הדמיון הרב בין קורבן פסח לקורבן תודה.

מדוע אם כן קורבן תודה ותפילת ההודאה לא יתבטלו אפילו לעתיד לבוא? קורבן תודה הוא הודאה של האדם שהוא בטל לקב”ה, שהוא היה צריך את הסיוע שלו, שהוא כאדם לא היה יכול להנצל או להצליח מבלי עזרתו. קורבן תודה, הוא קורבן של ענווה, ענווה כלפי יכולתו של הקב”ה לעומת יכולתו.

במהלך יום הבחירות, הייתי במעוז מול עזה. בתבליט של סעד הישנה יש רשימת מלאי של נשקים ששימשו את מגיני המקום. הסתכלתי על רשימת הנשקים וחשבתי לעצמי כיצד ובאילו אמצעים הצליחו לעמוד אז מול הצבא המצרי ומה מצבנו היום. ההכרה בניסים הגדולים של אז יכולים לתת לנו פרספקטיבה לימים אלו שאחרי הבחירות הסוערות והאמירות הקיצוניות שנשמעות.

יניב אקייבא

הודעות ו' דת - שבת הגדול ומצב ארצות ק"ץ עד ארבע פסח

- (1) השבת - ייתן הרב שיעור לשבת הגדול לאחר תפילת מנחה קטנה השיעור בשעה 17:45
בנושא: 'אפיקומן - אסור לאכול, מותר לגנוב'!?
- (2) כל הציבור מתבקשים לנקות את התאים עד יום ראשון השבוע, לאחר מועד זה יתבצע בבית כנסת ניקוי כללי.
- (3) מכירת חמץ במניינים הקטנים ואצל הרב החל מיום חמישי ו' ניסן, כפי שפורסם בקובץ ההלכות.
- (4) ביום שני מפגש עם הרב ארי - **'הכנה לעורכי סדרים'** במועדון לחבר בשעה 20:45. מוזמנים גברים ונשים כאחד.
- (5) החל מיום שישי ערש"ק פ' צו - תפילת שחרית שניה בבית כנסת נוער (הצריף) בשעה 08:00 הציבור מוזמן, בחול המועד תפילה בבית הכנסת בשעה 07:30.
- (6) **בערב פסח: המעוניינים בטיפול חיצוני לתפילין**, ישימו אותם אחרי התפילה והסיום, בבית המדרש הגדול ויצרפו אליהם פתק עם שמם.

פסח ו' דת - פני' ד'נ'לבר'ט

לרם אדור, אתך באבלך במות אביך

פסח אדום ז"ל

קיבוץ סעד

שלושים לזכרה של מרים זהבי ז"ל

ביום רביעי הקרוב, י"ב בניסן, 1.4

16:20 - יציאה לבית העלמין

17:00 - במועדון לחבר: דברים לזכרה ושיעור של שמעון הקשר - פסח במקרא

המשפחה

בליל שבת - התייחס הרב ארי לבחירות שחלפו והתמקד באמרת השפר שייצגה אותן: "קומץ מנשקי קמעות, עובדי אלילים, המשתטחים על הקברים" .. אותה פלט יאיר גרבוז בעצרת ההמונים למען החלפת השלטון. ובכן חברים מסתבר שכמעט כולנו, בדרך זו או אחרת שייכים לקומץ זה, והראייה היא טורי המכוניות המשתרכים בכניסות לבתי הקברות, ערב ראש חודש ניסן. אם נוסיף וניקח בחשבון נישוק אביזרי סת"ם או סתם תשמישי קדושה ומקומות מקודשים, האם נצליח למצוא ולו כופר אחד בסדום?.. ולענייננו. אינו דומה חיבוב מצווה כמו נישוק הציצית והתפילין הפותח קשר רגשי לבורא עולם, לפולחן דתי-אלילי המופנה לישויות חומריות. חומרתו של חטא העגל היתה בכך שייחסו לו קדושה עצמית ומכאן חששו של משה היה שמא יחליפו את העגל בלוחות. מצד שני נישוק חפצי מצווה מסמל חיבור וקשר לבורא עולם. שם המשחק הוא – איזונים.

בשבת – קודם תפילת מוסף, ברך הרב את נעמה וידס לרגל בת המצווה ואיחל לה 'שגרה ברוכה' הבאה לאחר התחלה חדשה. בשבת זו זכינו לשלוש התחלות חדשות: חודש חדש – 'ניסן', שנה חדשה – 'ראשון הוא לחודשי השנה', וקריאה בספר חדש- 'ויקרא'. ספר ויקרא העוסק בעבודה יום יומית אפורה חסרת אטרקציות ומלמד אותנו לדבוק בשגרה ולבצע אותה בצורה הטובה ביותר. בתום התפילה הזדרזנו ל'ברכת האילנות', לא לפני שחזינו בבלבובם ונהנינו מיופיים. כך זכינו לקיים את המצווה מיד בראש חודש ניסן למרות שזמנה כל החודש. לאחר מכן הזדרזנו שוב לשיעור בפרשת השבוע שהעביר הרב ארי בפרק הזמן הקצרצר שנותר, שעסק בחטאי המנהיגים ואשמת העם, הקשורים בעבותות זה לזה. מה לנו כי נלין..

ביום ראשון- התבשרנו על קבלתם לחברות של כל חמשת המשפחות המועמדות. מזל טוב והרבה הצלחה!
ביום זה, השכם עם שחר, הגיעו לקיבוצנו ארבעה בנים - חכמים ותמים, תלמידי ישיבה, שהסתערו וניקו את בתי החברים הוותיקים לפסח תוך שלושה ימים.

ביום רביעי- אחה"צ התקיימה אזכרה במלאת שלושים למותו של חברנו מיכאל המל ז"ל. בני המשפחה והחברים עלו לקברו בבית העלמין, ולאחר מכן התקיים במועדון טקס מכובד לזכרו אליו הצטרפו רבים. הרב ארי פתח בדברים לזכרו ולימד משנה העוסקת בדרך התפילה וההתכוננות אליה, מתוך קשר ישיר לשהייה במחיצתו של מיכאל המל ז"ל בזמן התפילות, שהשרתה על הסובבים אותו רושם עז בזכות דבקותו, רצינותו וההקפדה על כל מילה ואות. אחריו העביר תומר, בנו הצעיר שיעור קצר וערך סיום למסכת 'כלים'. שושנה עברון סיפרה על תכונותיו המיוחדות של מיכאל ז"ל ועל ה'מעייני' ממנו שאב אותן, על תפקידיו המרובים ועל וההרגשה שעדיין לא הפנמנו את הסתלקותו. יהי זכרו ברוך!

יום קי"א

לרחלי וליחזקאל אנדאו ולכל המשפחה

מלך טוב להולדת הנכד

בן לאמונה ולידידיה אנדאו

לישראל רונה, מלך טוב לבר המצווה

לאסתר ולעזר ולכל המשפחה

שתלכו להרבה שמחה ונחת!

סיכום פרויקט משלוח מנות קהילתי תשצ"ה

כולנו כבר עסוקים בנקיונות פסח וכמעט שכחנו שהיה בכלל פורים, ובכל זאת, רצינו להקדיש דקה ולספר קצת על משלוח המנות הקהילתי שלנו.

השנה השתתפו מחצית מתושבי סעד והמעורבות היתה רבה מאוד. 40% מהמשתתפים שלחו ל"כל הקהילה" וכך הבטחנו שכל בית אב בסעד יקבל משלוח מנות אחד לפחות במשך החג. חלק מהמשפחות השתעשעו בשמות המברכים והעלו חיוך על פני המקבלים.

בזכותכם, אספנו סכום נכבד, מה שאפשר לנו לתת משלוח מנות לכל קהילת סעד, כולל בוגרים נתמכים, ובנוסף לתת לצדקה בשווי של למעלה מ 5000 ש"ח בשם הקהילה.

שמחנו מאוד לראות שהמשלוחים מתקבלים בברכה ובשמחה, ושיכולנו לעזור למי שרוצה לשלוח.

הרבה תודה לכל המשתתפים והעוסקים במלאכת התכנון, הרישום, האריזה, השילוח והארגון. תודה רבה לילדי החטיבה - לא היינו עושים זאת בלעדיכם!

נצל את ההזדמנות להתנצל בפני מי ששמו נשמט, שובש, הוחלף או שוכפל בלהט העשייה. ט.ל.ח.

להתראות פסח הבאה, הוצאות מארסן

מכתב המחמט את הלב..

מועצה אזורית שדות נגב – המחלקה לשירותים חברתיים

לכבוד - קיבוץ סעד

הנידון: הבעת תודה

בשם המשפחות שקיבלו מכם את חבילות השי בחג הפורים, ברצוננו להודות מאד על היזמה הברוכה.

המשפחות ביקשו להעביר לכם את תודתם.

החבילה היא לא רק מה שהיא מכילה אלא תשומת הלב העומדת מאחוריה.

יישר כוח גדול! נשמח להמשיך ולשתף פעולה.

בתודה ובברכה,

נח אלמסי – מנהל המחלקה לשירותים חברתיים מ. א. שדות נגב מוריה נגר – רכזת התנדבות

העתק: תמיר עידאן ראש מ. א. שדות נגב

נְעִישָׁה בְּמִשְׁנָה

בין פסח לעצרת – סעד תשע"ה

מה בתפריט?

כחלק מאירועי שנת השמיטה אנו פותחים בפרויקט לימוד ש"ס משניות בין כל חברי וחברות קהילת סעד. בין פסח לעצרת תעסוק כל חבורה, משפחה, זוג או יחיד/ה במסכת המועדפת עליהם. בחג השבועות- חג מתן תורה- נערוך סיום קהילתי של הש"ס. אפשר ורצוי להקים קבוצות לימוד מיוחדות לצורך כך ואפשר כמובן גם להשתמש במסגרות קיימות- ענף משקי או קהילתי, פרלמנט זה או אחר, קבוצת לימוד ועוד.

איך זה קשור לשנת השמיטה?!

טעמים רבים נאמרו למצוות השמיטה. בסופו של דבר, זו שנה בה אנו מצווים להפחית את העיסוק החומרי בעבודה ולפנות זמן לעסוק בענייני רוח. במילים פשוטות יותר – מה עושה יהודי כשאינו עובד? לומד! אמנם, כמעט כולנו עובדים/ות השנה כמו בכל שנה, אבל זו לא סיבה לוותר על תגבור לימוד התורה הפרטי והקהילתי.

אז איך לבחור???

ככלל ניתן לומר שסדר **מועד** הוא הסדר הקל יותר. הוא עוסק במצוות החגים על סדר השנה ומושגים רבים בו מוכרים וידועים לכל. למעוניינים להרחיב את ידיעותיהם במצוות התלויות בארץ מומלץ לבחור מסכת מסדר **זרעים**. סדר **נשים** עוסק גם הוא במושגים ידועים ומוכרים (מסכת יבמות דורשת תפיסה מורכבת של 'עצי משפחה' שונים ולעיתים משונים). חובבי הדין והמשפט (האזרחי והפלילי) שמעוניינים להתעמק בסדרי הדין ובדין המהותי של המשפט העברי ילמדו מסכתות מסדר **נזיקין**. לשוחרי המקדש נמליץ על מסכתות מסדר **קדשים**- כל מסכת מתמקדת בנושא אחר שקשור להר הבית ולעבודת המקדש. סדר **טהרות** נחשב לסדר המאתגר מכולם בגלל עיסוקו בדינים שכ"כ רחוקים מהווית חיינו.

מהו קצב הלימוד?

תלוי בכס! אנו נקדיש כשישה שבועות ללימוד זה. קצב ההתקדמות תלוי בגודל המסכת שנבחרה. כדאי לתכנן מראש את הקצב ביחס לזמן (לדוגמא – 12 פרקים מצריכים לימוד של שני פרקים בשבוע).

פירוט של כל 63 המסכתות בש"ס, יחולק בדואר ובדוא"ל. ליד כל מסכת יצויין מספר הפרקים הכלולים בה והנושא המרכזי בו היא עוסקת. הרישום (שם המסכת ושם הלומד/ת) יתבצע בספח ההרשמה שיחולק בדואר, או בטופס שנשלח בדוא"ל, או בסמס ל- 0528694580.

אנו מבקשים לסיים את כל הש"ס במסגרת הקהילתית, ועל כן מסכת ש"נתפסה" תסומן ככזו ותצא מהרשימה הכללית. הזדרזו לבחור!

המבצע פתוח לכל חברי וחברות הקהילה, מגדולה ועד קטן/ה!

שימו לב שאת מסכת "אבות" תפסו כבר בתי הילדים, ומסכתות נוספות שנתפסו מסומנות ככאלה ברשימה.

כפי שפורסם, **אירוע הפתיחה החגיגי** למבצע לימוד המשניות הקהילתי יתקיים, בעז"ה, בשעות אחר הצהריים של יום שלישי של חול המועד פסח (י"ח ניסן, 7.4), בשמורת גברעם. בתכנית הצגות, לימוד ושירה, הפתעות וציפורים מעניינים, והכל בסביבה ירוקה ופורחת, קרוב לבית וללב.

המעוניינות/ים להצטרף להסעות מאורגנות, מתבקשות/ים להירשם **עד יום ג' הקרוב (י"א ניסן, 31.3)** בקישור שנשלח בדוא"ל, או בסמס לטלפון 0528694580 או בספח ההרשמה שחולק בתיבות הדואר. ניתן כמובן להגיע גם ברכבים פרטיים, ואולם נבקש שגם המגיעות/ים באופן עצמאי ירשמו, לצורך תכנון כמותי של האירוע.

13 נאות שאיטה קהילתית

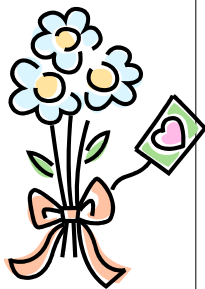
מאוצרת תרבות – איכוא' תרבות בתקופה הקרובה:

ניסן :

- שיפוץ קיבוץ – יתקיים ביום ראשון ט' בניסן 29.3 בשעה 17:00 .
- מלכת היופי של ירושלים – הרצאתה של הסופרת שרית ישי לוי תתקיים בחוה"מ פסח יום שני י"ז בניסן 6.4 בשעה 20:30 בחד"א ימין .
- פתיחת לימוד המשניות- ביער גברעם (שמיטה קהילתית) – יום שלישי י"ח בניסן 7.4 .
- יום הזיכרון לשואה ולגבורה – נקיים טקס זיכרון המאורגן ע"י תלמידי כתיב י"ב, בעקבות המסע לפולין ..- ערב יום השואה. יום רביעי כ"ו בניסן 15.4 בשעה 20:45 .

אייר : יום הזיכרון וחגיגות יום העצמאות – ב', ג', ד' באייר 21-22-23.4

- טקס יום הזיכרון - יום שלישי ב' באייר 21.4 (פרטים מדויקים בהמשך)
 - ערב שירי לוחמים – ערב יום הזיכרון (פרטים בהמשך)
 - תפילה חגיגית – מפקד – ארוחת ערב
 - בוקר יום העצמאות – תפילה – פעילות בוקר לכל המשפחה בין השעות 10:00-13:00 .
- לכל אירוע ייצא פרסום עם כל הפרטים .. בינתיים רשמו ביומנים.

ברכות

לאריאל שלומי ולעמר דרורי לרגל שחרורם מצה"ל

למעין גולדנברג לרגל גיוסה

13 נאות חו"מ" וקהילת סאד?

והיה אחת - נק'י

לפני חג הפסח הקרב ובא הנני מבקש לרענן נוהלי פינוי של דברי האשפה לפי נושאים:

1. פחים חומים: פסולת אורגנית יש להשליך לפחים החומים. מומלץ מאוד להוציא מן הפסולת מה שיותר נוזלים על מנת להפחית כמה שיותר את תסיסת החומר האורגני בשלב שהייתו בפח החום, וכן, להקטין עד כמה שאפשר את הסיכוי שהנוזלים יישפכו על השבילים בזמן האיסוף.

מומלץ מאוד לאטום את השקית המכילה את הפסולת כדי שאם בכל זאת מתחילה פעולת התסיסה, הריח לא יינשא ולא יתפזר לכל עבר

2. פחים כחולים: הפחים הכחולים נועדו לאיסוף פסולת נייר וקרטון. אני עושה מאמצים רבים שהאיסוף יתקיים כסדרו אחת לשני שבועות. אם בכל זאת הגעתם, והפח מלא, אנא זרקו את הניירות שבידיכם אל הפח הירוק. כל ניסיון להעמיס פח כזה מעבר לתכולתו, גורם לפיזור הניירות ואינו משיג שום מטרה.

3 בקשה גדולה: איסוף אחרון לפני שבת נעשה בימי שישי בשעות הצהריים. חברים, החל משעה זו ואילך הימנעו מהוצאת קרטונים לאזור פחי האשפה כדי לשמור על מראה שבתי ומכובד לפחות עד צאת השבת.

ועוד בקשה: לא פעם פוגש אני במתחם האשפה אריזות של מוצרים גדולים, כגון מקררים, מזגנים, ועוד. ברוב המקרים אנשים אינם טורחים למיין בין סוגי האריה השונים קרטונים לחוד, פלסטיק לחוד, וקלקר לחוד. אנא מכס מיינו! את הקלקר לא ממחזרים הכניסוהו לפח הירוק. ואם יש ביכולתכם אנא הביאו את הקרטונים הגדולים לכלוב המיחזור הממוקם ברמפה התחתונה של המטבח.

4. מיחזוריות: הכלובים הגדולים הירוקים נועדו לאיסוף בקבוקי פלסטיק מכל הסוגים. הארגזים המצויים ליד מתקני האשפה נועדו לאיסוף בקבוקי זכוכית המשמשים ליין. אבקש להקפיד ולזרוק את בקבוקי הפלסטיק למיחזוריות בלבד ולהשאיר את הארגזים לבקבוקי הזכוכית בלבד.

התאים לאיסוף סוללות תקליטורים ושקיות פלסטיק הצמודים לכלובי הבקבוקים, זוכים אף הם לריקון מידי פעם. ישנה תופעה שאנשים זורקים לתא של שקית הפלסטיק אריזות של מזון (פיצוחים, שוקולד ועוד) וכן כפפות לטקס אנא מכס חידלו לכם, זה עירוב מין בשאינו מינו!

5. פחים ירוקים: פחים אלו נועדו להכיל את הפסולת שאינה נכללת בהגדרות הקודמות. בעת שפיכת הפסולת אל פחים אלו (וגם לאחרים) הקפידו לוודא שהפח סגור כראוי ואין אפשרות לחתולים לקרוע שקיות מלאות בפסולת ולפזר את תוכן בסביבה הקרובה.

6. רהיטים: רהיטי מתכת להביא למסגרייה. ספות: יש להסיר מהן ריפודים ולזרוק ריפודים לפח. אם המסגרת עשויה מעץ יש להביאה לריכוז הגזם בין סייפן לסככת המלונים. רהיטי עץ כנייל. רהיטי פלסטיק יש להתייעץ עמי.

אפי סיון

ראע לפני סיומ הניקיונות והסדרים לפסח:

אשמח לקבל כלי מטבח שיצאו משימוש לטובת מחסן טיולים

נא לפנות לרוני גרוס: 0542077978

השכונות החדשות

מכיוון שאיני כותב ברצף, אסכם את ראשי הפרקים עד לכאן. פרק א' היה על השם 'פתח-תקוה', פרק ב': 'פתח-תקוה – יריחו'. פרק ג': על 'המורשת המשפחתית'. פרק ד': 'היציאה מן החומות'.

בפרק זה התחלתי בנושא 'השכונות החדשות' ובו אמשך הפעם. אבל ראשית אפתח בתודה על התגובות הרבות והמשוב החם שקיבלתי מבית ומחוץ. אלו עודדוני להמשיך במלאכה. בפרק הקודם, הזכרתי שני עתונים: 'הלבנון' ו'יהודה-וירושלים' בעקבות כך, שאלוני גם על פרטים של הדפוס הראשון. ונושא זה מחייב לעשות קצת סדר, בקצרה.

ובכן שני עתונים 'הלבנון' ו'החבצלת' יצאו לאור בתרכ"ג 1863. הדפוס הראשון היה של ישראל ב"ק, המדפיס. (כך היה תוארו) ובאותו זמן בשל חילוקי דעות, יסדו כמה 'שותפים' (כך הם נקראו) דפוס נוסף, השותפים היו הרימ"ס, (יואל משה סלומון) מיכל הכהן, ויחיאל ברי"ל. והם הו"ל את 'הלבנון'. ישראל ב"ק הו"ל את 'החבצלת', בהמשך, בגלגולו הנוסף היה עורך החבצלת. י"ד פרומקין. בפרק הקודם הזכרנו את העיתון 'יהודה וירושלים' עורכו היה הסופר (רימ"ס), . והוא יצא לאור רק בתרל"ז, 1877. כאן יש להוסיף עוד פרטים נחוצים. מאליה עולה השאלה מי היו הקוראים? וכמה הם מנו? ובכן התשובה אולי אמורה להפתיע. בתחילת שנות השישים היו ס"ה כ-15,000 תושבים יהודים. חצי מתוכם בירושלים. וראה זה פלא, היה זה ציבור עירני שחיפש חדשות וידיעות הן מן הנעשה בארץ והן מן התפוצות... ובעיקר, היו הצעירים אנשי הדור שרובו נולד בארץ, בין הקוראים הנאמנים... אבל מסתבר עוד, שגם אנשי התפוצות בגולה היו כמהים לכל פיסת מידע מן הארץ הקדושה. ובנוסף, לכל העיתונות באותה עת היתה השפעה רבה על זרם העולים שהלך וגבר. ועתה נחזור לכותרת על השכונות. בפעם האחרונה הזכרנו שלוש שכונות: 'משכנות שאננים', תר"כ 1860, 'מחנה ישראל', תרכ"ח 1868. ו'נחלת שבעה' תרכ"ט 1869. השכונה הבאה היא: '**מאה שערים**' שבנייתה החלה בשנת תרל"ד 1874. היוזם הראשי לבניית השכונה היה ר' יוסף ריבלין, שקנה נסיון רב בבנין 'נחלת שבעה'. שכונת 'מאה שערים' בשונה מקודמותיה, נועדה להיות שכונה גדולה, אחת הסיבות לשמה היה, כי בתכנון התכוונו לבנות מאה בתים. אולם עד מהרה כעבור שנים מועטות, השכונה מנתה מאה וארבעים בתים. מרתק במיוחד לקרוא את דעתו של אחד החוקרים החשובים של התקופה. א"ר מלאכי, במאמרו על 'ירושלים החדשה' כותב בהתלהבות: "אם נחלת שבעה היתה כיבוש ראשון, הרי נתנה מאה שערים דחיפה עזה להתפשטות הישוב היהודי מחוץ לעיר." ובהמשך: "**מה עצומה היתה המהפכה שרעיון בנין ירושלים הביא בלב אנשי העיר!** לא חמישה אנשים קנו את האדמה ולא שבעה כוננו את השכונה, כי-אם מאה וחמישים אנשים נרשמו כחברים עוד בטרם נקנתה הקרקע לבנין.. כולם היו חדורי אידיאל אחד לגאול את אדמת ירושלים"...

שנה לאחר מכן החלו בבנין השכונה '**אבן ישראל**' בשנת תרל"ה, 1875. השכונה נבנתה בסמוך לדרך יפו, גורם שהעלה את יוקרתה של השכונה, ובהתאם, גם את מחיר המגרש... השם 'אבן ישראל' מופיע בבראשית (מט, כד) ושם זה ניתן לה על סך מספר הבתים 53 (אבן) שהוחלט לבנות. אנשי הועד מראשי הבונים היו: הרב מאיר מייזל, משה גראף, בנימין בייניש סלנט, יהודה ברגמן, אברהם זאקש, יהושע ילין והמזכיר יוסף ריבלין. להלן (בעמוד הבא) התקנות, מהן ניתן ללמוד רבות על קבוצת הבונים ומטרתן. וכך כותב החוקר ב.צ. גת: "מתוך תקנות אלו למדים אנו על החוש הציבורי, ועל הכשרון הארגוני, שמפעמים את המפעל של בניה, שהיה **מושתת על יסודות ההדדיות**

באופן רחב ביותר (הדגשים שלי, ב.ס.). ועתה לעובדה המרתקת! מבין החותמים על תקנות החברה מופיע, **אברהם אלקנה זאקס**, ששלוש משפחות מצאצאיו חיים היום בסעד. משפחת שליוין, משפחת קום, ומשפחת יאיר ושלומית שלומי. **יהודה ברגמן**, שצאצאיו הם משפחת בר-חי. **יוסף ריבלין**, שצאצאיו הם משפחת ריבלין. **ובנימין ביניש סלנט**, שצאצאיו הם משפחת סלנט. למעוניינים, קיימים בידי המשפחות, עצי יוחסין שמקשרים את כל המשפחות אל החותמים על התקנות. ובפעם הזאת נסתפק בכך.

מקורות: "פרקים בתולדות היישוב הישן" - א"ר (אלעזר רפאל) מלאכי. "העיתונות העברית בארץ ישראל" - גליה ירדני. "הישוב היהודי בא"י" ב.צ.גת.

כניחין סלנט

ספרי' וספרי' החברים

עם בוא חג הסדר והניקיון נשמח לקבל מכם מתנות "יד שניה". הכוונה לספרי קריאה שהם במצב טוב, ואותם נוסף לספריה. במידה שנקבל ספרי קריאה שכבר נמצאים בספריה - נציע אותם במהלך הקיץ במחיר סמלי ואת הכסף שיתקבל נקדיש לקניית ספרים חדשים. ספרים שלא נצליח למכור ולא נצליח למסור ניאלץ בצער להעביר למיכלים הכחולים.

בהזדמנות זו נזכיר לכם שהספריה פתוחה בימים אבי'גיה' בשעות 8 - 13. ביום ו' ב- 8 - 11. יעקב פרידמן פותח את הספרייה בכל בוקר. נורית קראוס פותחת את הספרייה ביום ד'. רעות ואור פותחות את הספרייה במוצ"ש חצי שעה לאחר צאת השבת למשך שעה. תודה לכולם.

חברים שהשעות האלה לא מתאימות להם יכולים לפנות לנורית או אלי ונשמח לעזור.

רכ"ו

שיירת הדסה – ד' בניסן תש"ח

שישים ושבע שנים, עברו מאז המארב הרצחני על שיירת הדסה והאוניברסיטה העברית. אילו אירוע השיירה הזה היה קורה היום היו מקימים ועדת חקירה ממלכתית כדי לרדת לסופו ולמשמעותו של "המחדל". שבעים ושמונה הרוגים, האירוע החמור ביותר שאירע אי פעם בתולדות מלחמות ישראל. חודש לפני הכרזת המדינה, הותקפה על ידי פורעים משכונת שייח ג'ראח, שיירת רופאים, פרופסורים עובדי מעבדה, אחיות, חולים ומגנים בדרכה להר הצופים. על כלי הרכב היו סמלים בינלאומיים ברורים שלא הותירו ספק שמדובר היה ברכבי הצלה, אך לא אלה יעצרו את שונאינו מלשפוך את חמתם הרצחנית על נוסעי השיירה, לא אלה עוררו בלב נציגי המנדט הבריטי, שתחת חסותם עברה השיירה, איזשהו רגש חמלה לשלומם של עשרות הנוסעים, שכל כוונתם הייתה להביא ארוכה ומרפא לחולים ומוגבלים ששכבו בבית החולים ללא הבדל דת, מגדר ועדה. ידי מגיני היישוב, כמו שקראו לזה אז, היו כבולות. הם היו מנועים מלצאת להגנת אחיהם שהיו לכודים בתוך המכוניות המשוריינות, כי הבריטים היו עדיין שליטי הארץ הזאת והם, מצד אחד נטעו בלב רקטור האוניברסיטה יהודה לייב מאגנס (שהיה מאנשי ברית שלום) את האמונה שהם יגנו על נוסעי השיירה ולמעשה בלב אטום מנעו כל הצלה. וכך עלו על המוקד היקרים לנו. העולם "הנאור" הפוליטילי קורקט והבודק כל דבר לפי הערך הכספי והפוליטי שיצמח לו מצעד זה או אחר, בז אז ומזלזל גם היום ברצון הקיום של עמנו שרק לפני שבעים שנה היה בסכנת הכחדה ואף היום אינו יודע מה צופן לו העתיד. 78 הרוגים, חלקם לא הובאו לקבר ישראל. אחרי מלחמת ששת הימים נודע מקום קבורתם, ואנו עדיין ממתינים להחלטת ממשלה, לזהותם ולהביאם לקבורה יהודית מכובדת.

אמא – חנה קאסוטו, ניצולת שואה, שראתה כבר את הגיהינום מטווח אפס, והתחילה לבנות מחדש את חייה מחדש בארץ אבותינו, חלמה על המדינה שבדרך.

האם חלום המדינה הזאת התגשם? האם כל הנרצחים המביטים עלינו מלמעלה יכולים לרוות נחת מן הנעשה כאן בארץ אבותינו? מאז מלחמת העצמאות לא ידענו שקט מהו, מלחמות שבו ופקדו את ארצנו מן הצפון ועד הדרום. בכל אחת מן המלחמות האלה נפלו מיטב בנינו, על הגנת פיסת הארץ הקטנה שלנו. ועדיין לא ציירנו את כל התמונה, כי אויבינו הקרובים והרחוקים אינם נותנים מנוח ומתנכלים לנו בדרכים רבות ואכזריות והאיום על חי הפרט וקיומה הממשי של המדינה עולה ויורד בהתאם לגחמותיהם.

יש לנו צבא מיומן, מהטובים בעולם, ומדענים מהמעלה הראשונה היודעים לפתח אמצעי לחימה והגנה, זה הוכח גם לאחרונה מעבר לכל ספק, ובכל זאת אנו מקריבים שוב ושוב את מיטב בנינו על מזבח הארץ הזאת ומשפחת השכול גדלה והולכת... וכשקם לנו צורך, הוא צורך את כל עם ישראל יחדיו לשמור, להגן, לתמוך ולחזק. נוכחנו בזאת שוב בקיץ האחרון, עם חטיפת שלושת הנערים ובמלחמת צוק איתן שהתנהלה מול חלוני.

ובכל זאת הארץ משגשגת, על זה אין להתווכח. יצרנו כאן במשך שנות המדינה מקום לתפארת, חקלאות מודרנית וממוחשבת, ניצול מים מירבי, טכנולוגיה רפואית, רפואה מהמתקדמות בעולם, הייטק המיוצא לכל עבר, כלכלה יציבה בעולם כאוטי ועוד. אין להתעלם מההצלחות. ויחד עם זאת, בתקופה האחרונה האינדיבידואליזם והחיפוש אחר זכויות הפרט פשו בנו ועמעמו אצל חלק מאיתנו את תחושות החייה והקוממיות. הציניות שמכלה כל חלקה טובה, החיפוש הכמעט חולני אחר הכשלים, הביזיונות, השחיתויות, מונעים מאתנו לחזות בכל הטוב שהחברה הזאת הצליחה ליצור, בכל החיובי המקיף אותנו למרות הכל.

ספגנו כל זאת במערכת הבחירות שהסתיימה אך לפני ימים מספר, ואני מקווה יחד עם כל עם ישראל שנדע להתאחד, לא רק בזמן צרה או אסון, אלא בימים הבאים עלינו לטובה ונדע להעריך כל מה שיש לנו בארץ הזאת. שנמלא את מחצית הכוס המלאה בחדוות יצירה ובשמחות נוספות כפי שקיוו וחלמו נוסעי שיירת הדסה לפני שישים ושבע שנים.

מנהרת הזמן

חנן גולן מראיין את מיכאל המל ז"ל ל"עלים",

במלאת יובל לסעד.

משכימי קום

(ראיון עם המל ופרקש - בהיעדרו של פרקש...)

נזדמן לי לראיין את המל ופרקש, בדיוק בשעה שפרקש לא היה - אך ברור לנו שהמל מייצג בכל מה שהוא אומר גם את שותפו לעבודה (וליקיצה).

נסו לנחש כמה שנים (ובכל שנה כ- 300 יקיצות) הוא משכים קום- לפני לפנות בוקר? אם ניחשתם נכונה - הרי הגעתם למספר של 40 חסר 2... (המספר הזה נכון רק לגבי המל - וכמובטח לעיל, אמר שמספר השנים שפרקש שותף לו, הוא "רק" כתרסר שנים).

למה קם אדם לפנות בוקר ומתחיל ללכת? כדי להספיק ולהכין את כל הטרקטורים לשעה שבה יביאו מפעיליהם להתניעם. לא תנחשו כמה טרקטורים יש לנו - כן, כן, נכון!-40 חסר שניים... אגב- שנת לידתו של המל היא 40 חסר...שלוש!. לעומת זה הטרקטור הישן ביותר שלנו, שעדיין מתפקד (בהובלת ביצים מן הלולים לסככת האריזה) הוא בן 40...! (ולא חסר לו כלום).

שאלתי את המל, האם זוהי תופעה מקובלת (להחזיק כלים ישנים)- ותשובתו היא שבקיבוצים ודאי שלא, אולי אפשר למצוא מושבניק ותיק שמאוהב בטרקטור שלו משנת תרפ"ו ואינו מוכן להיפרד ממנו... כמחצית מן הטרקטורים שלנו הם מסדרות שונות של ג'ון דיר (אף פעם לא ידעתי את התרגום של שם זה ללשוננו הוא ג'ון היקר, או יוחנן- הרשלה).

בשנים האחרונות עברנו לטרקטורים הקרויים "מקסום" שיכולת העבודה שלהם מקיפה מגוון רחב של עיבודים. בשנים העוד יותר אחרונות השתנתה הגישה במקצת כי יש סוגי עבודות שאינן דורשות טרקטור יקר כל- כך- למשל, הובלות גזר, ולצרכים אלה קנינו טרקטור זול יחסית, המכונה אצלנו בלונדיני (כי שמו הרשמי הוא לנדיני, תוצרת איטליה כמובן).

הטרקטור הכבד מסדרת ג'ון דיר (כבד - תרתי משמע, רק משקל המים שבגלגליו הוא כ- 5 טון) עדיין מתפקד היטב, לדעתו של המל - אבל אנשי השטח כבר רוצים להחליפו בחדש, (במחיר סמלי של רבע מליון ש"ח). שאלתי, מה קרה? האם המיזוג והרדיו אינם תקינים? לא, אומר המל, הסיבה העיקרית לרצון ההחלפה (לדעתו, כמובן) הוא - שהצבע מתקלף...

תוך כדי השיחה (שאינה מתנהלת, כמובן, על כוס קפה במשרד) אני מבחין שהמל משקיע מאמצים בהלבשת צמיג גדול על החישוק, השאלה המתבקשת היא, האין מכשיר מתאים לצורך זה? התשובה האופיינית היא- בטח שיש, אבל- א) זה עולה הרבה כ- 50,000 ש"ח. ב) לצורך ההרכבה יש להפריד את הגלגל מן הטרקטור שזו כשלעצמה עבודה רבה ומיותרת...

זו ההזדמנות של המל לשבח את אדו, אשר ממנו למד רבות - ולא רק בתחום של חסכון בהוצאות ואי-רדיפה אחרי המוצרים החדשים והמבריקים...

את מי (אם בכלל) אתה פוגש בדרכך לעבודה בשעות טרם בוקר- בוודאי את יהודה בר"ט, הלא כן? לא- משיב המל, את יהודה אני רואה רק אם אני מקדים במקצת, אבל אני פוגש את שותפו לחליבה של יהודה, ובימי א' את אינס (כשהיא לא באוסטרליה...) פגישות אחרות הן עם נהגים ש"נתקעים" בכביש ללא דלק, או עם תקר- מגיעים אל השער - (השומר מפנה אותם כמובן אל סככת הטרקטורים ומדריך אותם להמתין לשעה 03:00).

מה עם אירועים מעניינים, חריגים, קוריוזים?

המל מקמט את מצחו (יש לו, אני ראיתי...) ומתקשה להיזכר. אני מנסה לסייע לו: האם לא קרה פעם שהסתכסכת עם ילדים ממושב שכן? לא, טוען הוא, לא הסתכסכתי איתם כלל, ומעשה שהיה כך היה: עם אור ראשון אני מבחין בעדר כבשים הרועה בשדותינו (בעת שהכבשים שלנו שימשו כבר רק לזיכרונות נוסטלגיים), לקחתי את הטרקטור המהיר ביותר- טרם היו אז מכוניות זמינות - וראיתי מספר נערים מאותו מושב, המרביצים את עדריהם על חלקותינו. - ולכן "בא לך" להרביץ להם?- אני "מגניב" שאלה. לא, עונה המל בנימה (ר)צינית, אני לא אלים! פשוט לקחתי מהם את כל בגדיהם (וכשהוא מציין כך, הוא מתכוון לכל מילה...) והם דימו הביתה, כפופים בין הכבשים... האם המקרה עורר סערה? מה שאני זוכר, משיב המל, שאחרי האירוע החושפני הזה לא חזרו לרעות בשדותינו.

ולסיום, סיפור שכדאי לא להראותו לחברי גרעין לוטם (למה להכניס להם רעיונות לראש...?)

לפי שנים רבות, כשגרעין נח"ל סיים את שהותו אצלנו- החליטו החבר'ה לעשות מעשה קונדס בלילה האחרון שלהם בסעד. המל מגיע לפנות בוקר לסככה - והנה ריקה היא לחלוטין... החבר'ה עבדו כל הלילה בהסעות כל הטרקטורים לאזור בית העלמין, והחביאו אותם שם. לא איש כהמל יעבור על כך לסדר הלילה. הוא צועד לשם, בחר את הטרקטור הרועש ביותר, הוריד את המפלט (שמשמש להקטנת הרעש) והניחו פועל במלוא העוצמה במרכז מגורי הגרעין, כך שאת שארית הלילה שנותר להם - החבר'ה לא בילו בשינה ערבה!.

התגנב אל ליבי רעיון משונה: אולי, יוצאי אותו גרעין נח"ל הקימו לאחר מכן את הלהקה הקרויה: "נקמת הטרקטור"?

מפנה הכנה לקראת ליל הסדר

עורכים סדר רב-גילאי? מעוניינים בליל סדר משמעותי וחוויתי? **ביום שני, י' בניסן (30/3)**, נעזוב את עבודות הניקיון לפסח ונתכנס ב' **מועדון לחבר' בשעה 20:45** כדי להתכונן לקיום מצוות היום: **'והגדת לבנך'!**

יחד נשמע רעיונות להפעלות, הצגות וחידושים שיסייעו לנו בעריכת הסדר.

הרב ארי'

בואו בשמחה!

שעות פתיחה במרפאת מכבי החל מ-27.3.15 ז' ניסן

רופאת משפחה - ד"ר סמדר ריין

יום א	יום ב	יום ג	יום ד	יום ה	יום ו
13:00-15:00	08:00-13:00		13:00-15:00		08:00-11:00

אחיות לקבוע תור מראש דרך המזכירה, אפשר לפנות במייל ל-torim@saad.org.il

יום א	יום ב	יום ג	יום ד	יום ה	יום ו
07:30-12:00	07:30-12:00	07:30-12:00	12:00-15:00	07:30-12:00	07:30-11:30

נא לא להגיע למרפאה בימי רביעי בבוקר (טיפת חלב בלבד)

טיפת חלב ימי ד' 08:00 עד 12:00 לתאם תור מראש עם חוה

אפשר לפנות במייל ל-torim@saad.org.il

מעבדה לקבוע תור מראש דרך המזכירה, אפשר לפנות במייל ל-torim@saad.org.il

יום א	יום ב	יום ג	יום ד	יום ה	יום ו
07:30-08:15	07:30-08:15	07:30-08:15	אין מעבדה	07:30-08:15	אין מעבדה

מזכירה

יום א	יום ב	יום ג	יום ד	יום ה	יום ו
07:30-12:00	07:30-12:00	07:30-12:00	בטלפון בלבד	07:30-12:00	07:30-11:30

מרפאת סעד, טל. 08-6800412, טלפון קווי מתוך סעד 2412

לבריאות !

